

INTRODUCERE LA CĂRȚILE ISTORICE

Pentru milioane de oameni amatori pasionați de lecturi antrenante, în special de relatări *adevărate*, a doua secțiune majoră ce alcătuiește VT este deosebit de captivantă. Firul narațiunii reia evenimentele din punctul în care se întrerupseseră la finele cărții Deuteronom, străbătând circa o mie de ani, până la punctul terminus al istoriei consemnate în Vechiul Testament. (Cărțile poetice și cele profetice, deși sunt integrate în această secțiune, nu contribuie cu nimic la derularea *narațiunii*.)

Pentru cei *fără* predilecție pentru „istorie“ (fie dintr-o predispoziție naturală, fie din lipsa de talent a dascălilor de istorie, care nu au reușit să le deschidă apetitul pentru acest subiect fascinant), tot ce putem spune este că istoria de care ne ocupăm în paginile ce urmează este cu totul și cu totul unică. Trebuie să subliniem, de la început, că istoria biblică este, cum bine zice acea butadă, „Istoria Lui“ în cel mai adevărat sens al cuvântului (În engleză *istorie=history*, istoria Lui=*His story*, n.tr.). Nici una din perioadele istoriei poporului evreu nu este o tratare exhaustivă a tuturor evenimentelor care s-au petrecut, ci doar o selecție divină din acest continuum. În al doilea rând, este o istorie având un *scop* precis – nu doar acela de a instrui sau delecta, ci de a face din noi credincioși mai buni. Sau, cum s-a exprimat Apostolul Pavel în Noul Testament, lucrurile acestea „au fost scrise pentru învățătura noastră“ (Rom. 15:4).

Deși toate evenimentele descrie s-au întâmplat în realitate, selecția și prezentarea lor de către autorii umani, care au scris sub inspirația Duhului Sfânt, a fost de a-l ajuta pe cititorul dornic să mediteze asupra Cuvântului lui Dumnezeu să descopere și să-și însușească învățămintele pe care ni le-a lăsat El nouă, spre a fi aplicate. Pilde de învățatură desprinse din viața lui David, din trista scindare a Regatului sau din revenirea rămășiței credincioase de evrei din Exilul Babilonean.

I. Cronologie

Cărțile istorice parcurg perioada cuprinsă între anul 1400 î.Cr. și cca. 400 î.Cr., așadar un mileniu întreg de istorie ebraică. Această epocă îndelungată se împarte în mod natural în trei perioade principale: perioada teocratică (1405-1043 î.Cr., perioada monarhică (1043-586 î.Cr. sau de la Saul la distrugerea Ierusalimului) și perioada restaurației (536-420 î.Cr.)

II. Cărțile teocratice

După cum o *democrație* (termen provenit din limba greacă, însemnând *domnia poporului*) este, în mod ideal, o guvernare a țării de către popor, tot așa o teocrație înseamnă, conform definiției, guvernarea unui popor direct de către Dumnezeu. Străvechiul Israel, de la Iosua la Saul (1405-1043 î.Cr.), a trăit tocmai sub acest gen de guvernare, direct de către Dumnezeu.¹

Trei cărți parcurg era teocratică: Iosua, Judecători și Rut.

A. Iosua

Cartea aceasta continuă firul narațiunii de la moartea lui Moise și înlocuirea sa cu Iosua, acel lider militar, dar și spiritual. Iosua îi îndeamnă pe israeliți nu doar să cucerească Palestina, ci și să Îl urmeze pe Domnul. Prima jumătate a cărții consemnează cucerirea Țării Promise, pe când a doua jumătate descrie în amănunt împărțirea teritoriilor la cele douăsprezece triburi ale lui Israel.

B. Judecători

Datorită faptului că isrealiții nu au ascultat de ordinele exprese ale lui Dumnezeu, ci au lăsat netulburate comunități izolate de păgâni răspândite pe tot cuprinsul Palestinei, ulterior ei au suferit val după val de asupriți din partea Neamurilor – în total 7.

Cartea Judecători conține câteva relatări sumbre – două-trei dintre acestea fiind de-a dreptul cutremurătoare – care exemplifică

consecințele groaznice pe care le aduce neascultarea de Cuvântul lui Dumnezeu.

C. Rut

Acest fermecător volumaș de istorie biblică nu urmează cronologic cărții Judecători, ci survine după o perioadă de mare întuneric spiritual, demonstrând că și în vremuri de declin spiritual, rămășița de oameni evlavioși poate sluji lui Dumnezeu într-o manieră admirabilă și acceptabilă.

III. Cărțile Monarhice

Avem trei cărți care parcurg era monarhiei (1043-586 î.Cr.), deși, în toate edițiile moderne fiecare din aceste trei cărți a fost împărțită, din rațiuni de conveniență, în două, așa încât avem, de fapt, șase cărți.

A. Samuel

Întâi și Doi Samuel au ca protagoniști trei persoane: Samuel, Saul și David. *Samuel* este profetul care l-a uns pe primul rege al Israelului, *Saul*, care a fost urmat la tron de *David*, ale cărui încercări și succese sunt descrise destul de amănunțit în aceste cărți.

B. Regi

Deși Solomon, fiul lui David, a fost un dregător înțelept și strălucit, el și-a pierdut forța spirituală după ce s-a căsătorit cu o sumedenie de femei păgâne. Fiul său, Roboam, a provocat scindarea regatului în două state separate, Iuda în sud (care a avut parte de conducători și buni, dar și răi) și Israel în nord (care a avut numai conducători răi). În 722 î.Cr. Regatul de Nord a căzut, populația fiind dusă în captivitate, iar între 605 și 586 Regatul de Sud a avut aceeași soartă, fiind dus în captivitate.

C. Cronici

În Biblia ebraică aceasta este ultima carte, consemnând istoria poporului evreu de la Adam (prin simpla enumerare a genealogiilor) și până la căderea Regatului de Sud. Fiind o redare spirituală a istoriei ebraice, cartea subliniază elementele pozitive (drept care omite chiar și păcatul grav comis de David și ignoră total Regatul Nordic răzvrătit).

IV. Cărțile Restaurației

După exilul de șaptezeci de ani în Babilon, națiunea ce a fost la început o *teocrație* apoi o *monarhie* devine o simplă *provincie* a puterilor neevreiești aflate la cârma lumii – mai întâi Persia, apoi Grecia și apoi Roma. Perioada parcursă este 536-420 î.Cr.

A. Ezra

În anul 536 î.Cr. regele Cyrus a emis un decret prin care li s-a permis evreilor să revină în patria lor. Circa 50.000 de evrei (deci numai o foarte mică minoritate din numărul lor total) a revenit în Palestina sub conducerea lui Zorobabel, pentru a reconstrui templul. Preotul Ezra a adus cu el alți 2.000 de evrei în anul 458 î.Cr.

B. Neemia

În anul 444 î.Cr. Neemia a obținut permisiunea din partea regelui Persiei să ridice zidurile surpate ale Ierusalimului ce înconjurau templul reconstruit. Când s-a încheiat repararea zidurilor, Ezra și Neemia s-au situat în fruntea unei reforme și treziri spirituale în viața statului evreu.

C. Estera

Cronologic, cartea aceasta nu este ultima din seria cărților Restaurației, întrucât evenimentele descrise în ea au loc în Persia, între capitolele 6 și 7 din cartea Ezra. Poate că ea a fost așezată la coada celorlalte cărți din categoria Restaurației întrucât relatează despre viața celor care nu au catadicsit să revină în Țara Sfântă, când li s-a dat prilejul s-o facă. Estera ilustrează cum lucrează uneori Dumnezeu din culise, ca să spunem așa (de fapt, numele Lui nu apare nici o singură dată în cuprinsul cărții), pentru a-Și proteja străvechiul Său popor de persecuții antisemite și chiar de genocid. Instrumentele de care S-a folosit El au fost: cea frumoasă regină și eroină evreică, Estera, și aprigul ei văr, Mardoheu.

NOTE DE SUBSOL

¹Geneva lui Calvin (anii 1500) și Puritanismul Noii Anglii au constituit, în esență, tentative ale Reformei Protestante de a restabili teocrația.